

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

SYLABUS A METODICKÁ DOPORUČENÍ PRO VZDĚLÁVÁNÍ V PŘEDMĚTU: PEDAGOGICKÁ PRAXE NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH

Kateřina Jasanská

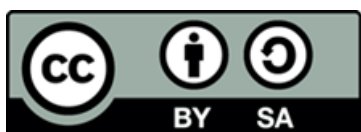
Katedra společenskovědního základu v kinantropologii

UK FTVS

2022

Dokument vznikl v rámci realizace projektu: „Podpora pregraduálního vzdělávání budoucích učitelů na UK“; reg. č. projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/19-068/0016093.

Toto dílo s názvem Syllabus a Metodická doporučení pro vzdělávání v předmětu: Pedagogická praxe na základních školách od autorky Kateřiny Jasanské je dostupné pod licencí Creative Commons BY-SA 4.0 International. Licenční podmínky jsou dostupné na adrese <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>. Při zachování těchto podmínek, tedy především uvedení původu díla, jste oprávněni dílo šířit, upravovat, a to i komerčně.

Obsah

Úvod a východiska.....	4
Sylabus.....	5
Cíle předmětů	5
Charakteristiky předmětů	5
Organizace výuky.....	5
Smluvní zajištění výuky praxí.....	6
Podmínky pro udělení zápočtu.....	7
Online nástroje pro zajištění komunikace a výuky	7
Doporučená literatura.....	8
Realizace výuky	9
Úvodní seminář na FTVS UK	9
Průběh praxe.....	9
Závěrečný seminář na FTVS UK	11
Fakultní učitel.....	12
Seznam příloh	13

Úvod a východiska

V průběhu studia na Fakultě tělesné výchovy a sportu, Univerzity Karlovy (FTVS UK) získávají studenti nejprve pohybové kompetence a teoretické znalosti z předmětů oborového základu, pedagogiky a psychologie. V průběhu studia přibývají předměty, které budují či rozvíjejí kompetence učitelské a podněcují studenty aplikovat a konfrontovat získané teoretické poznatky do vlastní praxe ve vedení vyučovacích jednotek nebo jejich částí. V bakalářském studiu je obsah studijního programu zaměřen na vybudování oborového teoretického základu oboru tělesná výchova a sport pro následný rozvoj a zdokonalování učitelských kompetencí, které tvoří jádro kurikula v navazujícím magisterském studiu.

Předměty Pedagogické praxe na střední škole (SŠ) a Pedagogické praxe na základní škole (ZŠ) navazují na předměty oborových didaktik zařazené ve studijním plánu v navazujícím magisterském studiu studijního programu Učitelství tělesné výchovy. V obou předmětech pedagogické praxe si studenti v reálném prostředí výuky tělesné výchovy (TV) osvojují profesní kompetence učitele tělesné výchovy, a to prostřednictvím integrace profesních oborových kompetencí, které nabyli absolvováním oborových didaktik (Didaktika školní tělesné výchovy, Didaktika atletiky, Didaktika gymnastiky, Didaktika plavání, Didaktika sportovních her, didaktika úpolů). Nejedná se však o první setkání s prostředím školy. Studenti již v bakalářském studiu absolvovali hospitační praxe ve školách i ve sportovních klubech. Předměty reflektovaných pedagogických praxí tvoří tedy pomyslný vrchol vzdělávací pyramidy v učitelských programech na FTVS UK. Neodmyslitelnou součástí obou předmětů pedagogické praxe je seznámení studentů s administrativními a dalšími výchovně-vzdělávacími činnostmi, které jsou spojeny s profesí učitele v prostředí dvou různých stupňů škol v české vzdělávací soustavě.

Specifika pedagogických praxí v tělesné výchově spočívají v oboustranném přínosu této činnosti pro učitele, pro studenta i pro vysokoškolské pedagogy. Učitelé základních a středních škol podílející se na realizaci předmětu (provázející učitel) ve zpětné vazbě fakultě mnohdy vyzdvihují přínos studenta z oblasti jeho sportovní specializace a dále přínos nových poznatků v oblasti didaktiky pohybových a sportovních aktivit i inovativní postupy realizace různých cvičení (např. herní činnosti jednotlivce, využití cvičení s náčiním i na náradí, využití úpolových cvičení apod.). Studenti v průběhu reflektované praxe mohou v reálných podmínkách aplikovat kompetence získané a ověřené předchozím studiem i profitovat ze zkušeností provázejících učitelů.

Sylabus

Cíl předmětu

Společným cílem předmětů pedagogických praxí je zdokonalování učitelských dovedností, které v souhrnu pomáhají utvářet absolventa kompetentního vykonávat povolání učitele tělesné výchovy. Nad rámec rozvoje profesních kompetencí se studenti seznamují s prostředím základní školy a činnostmi, které jsou součástí výkonu povolání učitele na základní škole (administrativa, komunikace atd.). Třetím cílem pedagogických praxí je absolvovat v reálných podmínkách základní školy pracovní zátěž učitele tělesné výchovy prostřednictvím absolvování několikátýdenního pobytu na škole.

Charakteristika předmětu

Pedagogická praxe na základní škole probíhá v závěrečném semestru studia průběžnou formou. Rozsah a hodinová dotace pedagogické praxe činí 52 hodin přímé výuky. Praxe začíná hospitací studenta na 4 vyučovacích hodinách. Účelem absolvování hospitačních hodin je seznámit se s pracovními postupy budoucího provádějícího učitele, s třídou a prostředím školy. Následuje 36 hodin výuky studentem, které jsou reflektovány provázejícím učitelem s profesními zkušenostmi (minimálně 5 let praxe). Jelikož se jedná o průběžnou praxi realizovanou v průběhu semestru, kdy studenti plní další studijní povinnosti, doporučujeme studentům vyučovat maximálně 4 vyučovací hodiny týdně po dobu minimálně 9 týdnů. Provázející učitel hodnotí studenta v rámci 12 rozborových hodin. Rozborové hodiny probíhají po třech odučených hodinách. V průběhu absolvování předmětu se studenti současně seznamují s dalšími činnostmi spojenými s výkonem povolání učitele na základní škole.

Organizace výuky

Před vlastním zahájením pedagogické praxe na základní škole proběhne úvodního seminář, kde jsou studenti seznámeni s požadavky na absolvování předmětu, s požadavky na spolupráci při administrativním zajištění praxe a termíny plnění jednotlivých úkolů.

V rámci samotné praxe absolvuje student 4 hodiny hospitací, 36 hodin vedení výuky a 12 rozborových hodin s provázejícím učitelem. Každý student má na fakultě přiřazeného svého fakultního učitele, který se studentem absolvuje v rámci praxe hospitaci na výuce studenta a 1 rozborovou hodinu v tripartitě s provázejícím učitelem.

Po skončení pedagogické praxe probíhá společný závěrečný seminář, který je věnován řízené diskusi na základě odevzdaných podkladových materiálů (především na základě hodnocení studenta provázejícím učitelem, sebehodnocení studenta).

Smluvní zajištění výuky praxí

Fakulta má uzavřeny smlouvy s tzv. fakultními školami, kam jsou studenti fakulty umístěni na praxe přednostně. Jedná se o tyto školy:

- The English College in Prague – Anglické gymnázium, o.p.s. (<https://www.englishcollege.cz/cs/>)
- Vyšší odborná škola pedagogická a sociální, Střední odborná škola pedagogická
- Gymnázium, Praha 6, Evropská 33, (<https://www.pedevropska.cz/>)
- Gymnázium Jaroslava Heyrovského, (<http://www.gymjh.cz/cs/site/homepage.htm>)
- Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952, (<https://www.alej.cz/>)
- Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1, (<https://www.gymstola.cz/>)
- Základní škola a Mateřská škola Červený vrch, (<http://www.zscvrch.cz/>)
- Základní škola Dědina, (<http://zsdedina.cz/>)
- Základní škola Eden, Praha 10, Vladivostocká 6/1035, (<https://www.zseden.cz/>)
- Základní škola a Mateřská škola Věry Čáslavské, Praha 6, (<http://www.petrinyjih.cz/>)

Vzhledem k velkému počtu studentů probíhá praxe i na dalších základních školách a víceletých gymnáziích v Praze či jejím okolí.

Podmínky pro udělení zápočtu

- Kladné hodnocení praxe provázejícím učitelem
- Včasné odevzdání úplné dokumentace k praxím
- Účast na úvodním a závěrečném semináři
- Zhodnocení praxe s fakultním učitelem

Dokumentace k praxím

Student odevzdá kompletní dokumentaci, která obsahuje (viz. Přílohy):

- tematický plán výuky na období praxe,
- 4 hospitační záznamy,
- 18 příprav na vyučovací jednotky,
- deník praxe potvrzený provázejícím učitelem i ředitelem školy (přehled hospitací, odučených hodin, rozborových hodin a dalších aktivit),
- přehled rozborových hodin,
- sebehodnocení praxe studentem (dle standardního formuláře – viz Příloha 2).
- hodnocení praxe studenta fakultním učitelem a provázejícím učitelem.

Online nástroje pro zajištění komunikace a výuky

Pro potřeby komunikace centra profesní přípravy se studenty byl zřízen tým v MS Teams s názvem FTVS_Pedagogické praxe na školách. Zde jsou ukládány prezentace z úvodního a závěrečného semináře, zároveň je k dispozici nabídka provázejících učitelů, jejich rozvrhu hodin a k nim přiřazených fakultních učitelů.

Pro potřeby organizace všech praxí na FTVS využívají akademičtí pracovníci tým FTVS_Pedagogické praxe pro fakultní učitele.

Doporučená literatura

TILINGER, P. a kol. (2014). Odborné a pedagogické praxe v tělesné výchově. Praha: Karolinum.

FIALOVÁ, L., FLEMR, L., MARÁDOVÁ, E., MUŽÍK, V. (2014). Vzdělávací oblast Člověk a zdraví v současné škole. Praha: Karolinum.

FLEMR, L. (2018). Aktuální témata tělesné výchovy na 2. stupni základní školy. Česká kinantropologie, vol. 22, no. 3-4, pp. 7-12.

RYCHTECKÝ, A., FIALOVÁ, L. (2004). Didaktika školní tělesné výchovy. Praha: Univerzita Karlova.

DRAGOUNOVÁ, Z. (2018). Development and standardization of a rating scale designed for floorball skills diagnostics of young school-age children. Baltic Journal of Health and Physical Activity, vol. 10, no. 2, pp. 34-48.

HRABINEC, J. a kol. (2017). Tělesná výchova na 2. stupni základní školy. Praha: Karolinum.

DVOŘÁKOVÁ, H., ENGELTHALEROVÁ, Z. (2017). Tělesná výchova na 1. stupni základní školy. Praha: Karolinum. Dostupné z: <https://digifolio.rvp.cz/artefact/file/download>

Realizace výuky

Úvodní seminář na FTVS UK

V rámci úvodního semináře vyučující vysvětlí:

1) Právní postavení studenta

Student je v průběhu praxe povinen se seznámit se školním řádem příslušné školy. V rámci praxe student vykonává všechny činnosti v rozsahu a režimu, který vymezují Zákony práce. V případě jakéhokoli problému je student povinen informovat provázejícího učitele, fakultního učitele i koordinátora praxí.

2) Statut provázejícího učitele

Vyučující vysvětlí roli provázejícího učitele ve vzdělávání studentů FTVS UK. Dále studentům popíše povinnosti provázejícího učitele v průběhu realizace praxe studenta (kontrola připravenosti na výuku, konzultace obsahu vyučovací jednotky před jejím začátkem, pravidelné hodnocení studenta, spolupráce při administrativní činnosti spojené s realizací praxe).

3) Povinnosti studenta při nástupu na praxi

Vyučující ukáže, jak pracovat s jednotlivými dokumenty a kde jsou uloženy. Jedná se konkrétně o přípravu tematického plánu, formuláře na hospitace a na přípravy vyučovací jednotky. Student je povinen při nástupu na praxi neprodleně odeslat rozvrh praxe koordinátorovi praxí a svému fakultnímu učiteli. Pro hladký průběh praxe je nezbytné včas a jednotným způsobem komunikovat s centrem profesní přípravy a odevzdávat včas veškerou dokumentaci.

4) Povinnosti studenta po skončení praxe

Po ukončení praxe student odevzdá dokumentaci (hospitační záznamy, přípravy na vyučovací jednotky, deník praxe s podpisem provázejícího učitele a ředitele školy, hodnocení studenta provázejícím učitelem a sebehodnocení) fakultnímu učiteli a společně absolvují zhodnocení praxe (do týdne po skončení praxe). Student neprodleně po skončení praxe odevzdá na centrum profesní přípravy Přehled rozborových hodin. Po absolvování konzultace a zhodnocení praxe s fakultním učitelem předá student veškerou dokumentaci na centrum profesní přípravy.

Průběh praxe

Hospitace v hodinách TV u tříd, ve kterých bude praktikující student posléze vyučovat, jsou velmi důležité pro seznámení se s prací učitele, jeho postupy a přístupy k realizaci výuky

v odlišných pohybových aktivitách i v částech vyučovací jednotky, formy komunikace s třídou, se skupinou i s jednotlivcem, specifika výuky konkrétní třídy, skupiny žáků i jednotlivci ve vztahu k materiálně technickému vybavení školy a dalšími okolnostmi provázející vzdělávací a výchovné činnosti učitele. Cílem hospitačních hodin je usnadnit studentům vstup do vyučovacího procesu a umožnit navázat na aktuální učivo v souladu se školním vzdělávacím plánem a tematickým plánem dané třídy. Absolvování hospitačních hodin je tedy jedním z prvků minimalizace narušení naplňování výchovně-vzdělávacího cílů edukačního procesu žáků základních škol v důsledku vstupu studenta na praxi do hodin školní tělesné výchovy. Základní rozsah jsou minimálně 4 hodiny hospitací v úvodním týdnu praxe. Student pozoruje a písemně zaznamenává sledované hodiny, a to v takovém rozsahu, aby jakákoliv třetí osoba mohla na základě tohoto záznamu vést jako pedagog obdobné vyučovací jednotky. Důraz je kladen na činnosti učitele spojené s organizací žáků, činnostmi učitele v rámci zajištění protiúrazové prevence a bezpečnosti, využívaných výukových metod, individualizace přístupu, způsobů komunikace s třídou, skupinou i jedincem. V průběhu pozorování student konfrontuje získané znalosti a dovednosti předmětů oborového základu i pedagogicko-psychologického základu. Zvláštní zřetel je kladen na aktivizační metody a práci se třídou v rámci managementu heterogenní třídy. Potřebné znalosti a dovednosti, aby byl student schopen rozpoznat a kategorizovat výše popsané jevy, student získal zejména v rámci oborových didaktik. Cílem této posloupnosti je vytvoření bezpečného prostředí pro realizaci praxe studenta.

Realizaci vyučovací jednotky předchází důkladná příprava, vytvoření tematického plánu pedagogické praxe vycházejícího z tematického plánu konkrétní třídy, z aktuální situace ve škole, třídě a z potřeb praktikujícího studenta.

Na každou hodinu je student povinen vypracovat podrobnou přípravu (v rozsahu minimálně 1 strany A4) a přípravu na každou vyučovací jednotku konzultovat s provázejícím učitelem, který přípravu studenta podpisem schvaluje, a to vždy před jejím využitím ve výuce. Podpisem provázející učitel vyjadřuje souhlas s obsahem výuky. Potvrzuje, že to, co bude praktikujícím studentem realizováno, odpovídá věku, výkonnosti a připravenosti žáků, je v souladu s osnovami, resp. školním vzdělávacím programem.

Vlastní realizace vyučovací jednotky probíhá v souladu se schválenou přípravou. V praxi je časté, že i přes podrobnou a kvalitní přípravu je pedagog nucen reagovat na aktuální situaci a obsah výuky s ohledem na vzniklé okolnosti korigovat. Na tuto skutečnost je student vstupující do praxe upozorňován a v rámci přípravy tuto skutečnost reflektuje. Jde zejména o modifikace z hlediska organizace, uplatnění didaktických stylů, individualizace náročnosti pohybového úkolu apod.

Po ukončení vyučovací jednotky (či po absolvování několika vyučovacích jednotek) se praktikující student s provázejícím učitelem schází na tzv. rozborové hodině. Ta je určena k rozboru výkonu studenta, k prodiskutování činností studenta v roli učitele, k hodnocení míry naplnění cíle vyučovacích jednotek apod. Smyslem rozborových hodin je posílit ty činnosti a aktivity, které provázející učitel hodnotí jako úspěšné, efektivní a bezpečné. Rovněž upozornit na nedostatky „výkonu“ studenta, které jsou předmětem diskuse. Student je veden k sebehodnocení a sebereflexi a současně připravován k provedení sebehodnocení jeho pedagogické praxe.

Závěrečný seminář na FTVS UK

Tento seminář je realizován zejména s důrazem na vzájemnou výměnu nabytých zkušeností. Speciální důraz je kladen na využívání aktivizačních metod ve výuce a zkušenosti při práci s heterogenní třídou. Jsou zde rozebírány konkrétní a reálné situace, ke kterým došlo v rámci plnění praxe studenty. Jednotlivé případy jsou rozebírány a detailně analyzovány a navrhovány nejvhodnější postupy. Je žádoucí, aby se závěrečného semináře účastnili zástupci fakultních i provázejících učitelů, kteří se na diskusi aktivně podílejí, uvádějí příklady dobré praxe a zdůvodňují je.

Konkrétní náplň semináře nelze předjímat, jelikož probíraná témata přináší studenti ze svých zkušeností a na základě analýzy odevzdaných dokumentů. Další náplní závěrečného semináře jsou podněty pro budoucí zlepšování průběhu praxí, jak z pohledu obsahové náplně, tak i organizačního zajištění.

Fakultní učitel

Fakultní učitelé se rekrutují z vyučujících oborových didaktik v bakalářském ale především v navazujícím magisterském studiu. Fakultní učitelé absolvují před začátkem praxe interní fakultní seminář s koordinátorem praxí. Cílem semináře je seznámit s inovacemi a změnami v organizaci jednotlivých praxí, dále s povinnostmi studenta a s povinnostmi provázejícího a fakultního učitele.

V průběhu praxe je povinností fakultního učitele minimálně 1x absolvovat hospitaci na výuce studenta v daném typu školy a následně v tripartitě se studentem a provázejícím učitelem absolvovat rozborovou hodinu. Tento postup byl zvolen kvůli přímému kontaktu vyučujících oborových didaktik s prostředím základní školy a aktuálním stavem žáků školy a úrovni aktuálních profesních kompetencí studenta fakulty. Současně mám fakultní učitel možnost připomínkovat a reflektovat návrhy či doporučení provázejícího učitele. Nezanedbatelných přínosem účasti oborových didaktiků na realizaci předmětů pedagogické praxe na základních školách je udržování kontaktu s realitou výuky tělesné výchovy. Fakultní učitel získává možnost v reálném prostředí evaluovat výstupy učení oborových didaktik a v návaznosti na realitu a potřeby praxe inovovat kurikulum v oborových didaktik (Didaktika školní tělesné výchovy, Didaktika atletiky, Didaktika gymnastiky, Didaktika plavání, Didaktika sportovních her, didaktika úpolů).

Po skončení praxe fakultní učitel během následného týdne absolvuje se studentem individuální konzultaci a celkové zhodnocení praxe.

Po ukončení zhodnocení vyzve studenta, aby neprodleně předal materiály na centru profesní přípravy. Zároveň fakultní učitel vyplní formulář, kde zhodnotí studenta a zároveň zhodnotí školské zařízení, kde student praxi vykonal.

Fakultní učitelé se mohou zúčastnit závěrečného semináře k pedagogickým praxím a prezentovat jimi nabyté zkušenosti a postřehy.

Seznam příloh

Příloha 1. Denní záznam účasti studenta/studentky na jednotlivých akcích v rámci Pedagogické praxe na SŠ/ZŠ

Příloha 2. Hodnocení studenta/studentky provázejícím učitelem

Příloha 3. Hodnocení pedagogické praxe studentů/studentek a zjištění potenciálu spolupracující školy (pouze pro fakultní učitele)

Příloha 4. Hospitační záznam vyučovací jednotky ve škole

Příloha 5. Příprava na vyučovací jednotku ve škole

Příloha 6. Přehled rozborových hodin

Příloha 7. Sebehodnotící nástroj pro pedagogickou praxi studentů a student

Denní záznam účasti studenta/studentky na jednotlivých akcích v rámci Pedagogické praxe na SŠ

Provázající učitel:

[illegible]

Příloha 2. Hodnocení studenta/studentky provázejícím učitelem

Hodnocení studenta/studentky provázejícím učitelem Pedagogická praxe na SŠ/ZŠ

Student/ka: Ročník: Kombinace:

Místo konání praxe (škola):

Provázející učitel/ka: Termín praxe:

Počet hospitovaných vyučovacích jednotek:

Počet odučených vyučovacích jednotek:

Počet rozborových hodin s fakultním učitelem:

Student se během praxe aktivně zúčastnil těchto sportovních akcí:

.....
.....

Beseda s vedením školy proběhla dne:

Účast na pedagogické (provozní) poradě dne:

Položky pro hodnocení:

Příprava na vyučování

Individualizace výuky

Didaktická způsobilost

Odborná způsobilost

Organizační schopnosti

Vývoj studenta/studentky v rámci praxe

Závěr: DOPORUČUJI - NEDOPORUČUJI udělit zápočet z pedagogické praxe.

datum provázející učitel/ka ředitel/ka školy, razítko, podpis

Podrobnější vyjádření k osobnosti praktikující/ho student/a/ky:

Příloha 3. Hodnocení pedagogické praxe studentů/studentek a zjištění potenciálu spolupracující školy (pouze pro fakultní učitele)

Hodnocení pedagogické praxe studentů/studentek a zjištění potenciálu spolupracující školy

Základní údaje o studentovi/studentce:

Jméno, příjmení:			
Studijní program:			Ročník / Forma studia:
Předmět, k němuž se dotazník vyplňuje:	Termín praxe:		

Škola/zařízení, kde byla realizována praxe:

Jméno provázejícího učitele/provázející učitelky:

I. Hodnocení studenta/studentky fakultním učitelem/fakultní učitelkou

Prosím zhodnoťte stručně úroveň a rozvoj kompetencí v jednotlivých oblastech.

- 1) Zhodnoťte prosím úroveň a rozvoj kompetencí studenta/studentky, co se týče plánování výuky.**

- 2) Zhodnoťte prosím úroveň a rozvoj kompetencí studenta/studentky, co se týče vytváření podmínek a podpory k učení ¹.**

- 3) Zhodnoťte prosím úroveň a rozvoj kompetencí studenta/studentky, co se týče poskytování zpětné vazby a/nebo hodnocení.**

- 4) Zhodnoťte prosím úroveň a rozvoj kompetencí studenta/studentky, co se týče reflexe výuky.**

II. Zjištění potenciálu a zájmu školy o spolupráci s FTVS fakultním učitelem/fakultní učitelkou

Zhodnoťte prosím vhodnost školy pro statut fakultní školy FTVS a její potenciál pro různé formy spolupráce s FTVS.

5) Zhodnoťte prosím následující aspekty zajištění praxí spolupracující školou:

	Naprostou souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Naprostou nesouhlasím
Škola funguje jako kvalitní a systematický celek s vlastní vizí a koncepcí práce				
Škola podporuje otevřenou komunikaci, aktivní učení a vytváří podmínky pro kvalitní výuku svých studentů				
Výuka je personálně i materiálně kvalitně zajištěná				
Škola garantuje kvalitní vedení praxí				
Škola je otevřená, vstřícná a ochotná spolupracovat				
Škola umožňuje studentům nahlížet do dokumentace žáků a zpracovávat anonymizované údaje o žácích v rámci svých výukových úkolů v souladu s aktuální právní normou				

6) Zaznamenejte prosím zájem školy o širší spolupráci s FTVS:

	Mají zájem	Nemají zájem	Nevím
Účast učitelů školy na seminářích k pedagogickým praxím			
Zapojení školy do průzkumů a výzkumů realizovaných FTVS			
Možnost pořizování videozáznamů studentské výuky pro vzdělávací účely a pořizování audio a videozáznamů a fotodokumentace, které budou využity výhradně k výukovým a výzkumným účelům			
Participace provázejících učitelů – expertů z praxe - ve výuce na fakultě			
Zájem o zapojení do mezinárodních projektů ve spolupráci s FTVS (např. Erasmus+)			
Další možnosti širšího rozsahu spolupráce, projektů, účasti na konferencích a seminářích			

Zde můžete uvést dle potřeby vaše další osobní postřehy a zkušenosti z hospitace ve škole:

Jméno fakultního učitele/fakultní učitelky:	Datum a podpis:

Příloha 4. Hospitační záznam vyučovací jednotky ve škole

Hospitační záznam vyučovací jednotky ve škole

ŠKOLA:

VYUČUJÍCÍ:

DATUM:

STUDENT/KA:

TŘÍDA:.....

POČET CVIČÍCÍCH:.....

PROSTŘEDÍ:

POMŮCKY:

CÍL VYUČOVACÍ JEDNOTKY:.....

Část v.j./čas	Obsah	Činnost učitele/ky/ dávkování	Činnost žáka, poznámky

Zhodnocení vyučovací jednotky:

Příloha 5. Příprava na vyučovací jednotku ve škole

Příprava na vyučovací jednotku ve škole

ŠKOLA:

Č. VYUČ. JEDNOTKY:

VYUČUJÍCÍ:

DATUM:

TŘÍDA:

POČET CVIČÍCÍCH:

PROSTŘEDÍ:

POMŮCKY:

CÍL VYUČOVACÍ JEDNOTKY:

Část v.j./čas	Obsah	Dávky	Organizační a metodické poznámky

Schválil provázející učitel/ka:

Zhodnocení vyučovací jednotky:

Příloha 6. Přehled rozborových hodin

Přehled rozborových hodin

Provávající učitel/učitelka:

Místo konání praxe (škola):

Student/ka: Ročník: Kombinace:

(doporučovaný počet rozborových hodin při průběžné praxi by měl dosáhnout minimálně 1-2 hodin týdně, celkově potom 12 hodin za praxi)

Datum	Obsah rozboru	Čas	Podpis provávajícího učitele/učitelky

datum podpis student/a/ky ředitel/ka školy, razítko, podpis

Poznámky k rozborovým hodinám:

Příloha 7. Sebehodnoticí nástroj pro pedagogickou praxi studentů a studentek

Sebehodnoticí nástroj pro pedagogickou praxi studentů a studentek

Základní údaje o studentovi/studentce:

Jméno, příjmení:			
Studijní program:			
Ročník / Forma studia:			
Předmět, k němuž se dotazník vyplňuje:		Termín praxe:	

Škola/zařízení, kde byla realizována praxe:

Jméno provázejícího učitele/provázející učitelky, který/á je hodnocen/a:

Jméno fakultního učitele/fakultní učitelky:

I. Hodnocení spolupracující školy a provázejícího učitele/provázející učitelky studentem/studentkou

V tomto oddílu prosím zhodnoťte Vaše působení na škole, kde se realizovala praxe, a kvalitu spolupráce s Vaším provázejícím učitelem/provázející učitelkou.

1) Zhodnoťte prosím následující aspekty Vašeho působení na škole:

	Naprosto souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Naprosto nesouhlasím
Ve škole mi bylo poskytnuto zázemí potřebné pro mou činnost (pracovní místo, materiály, pomůcky apod.).				
Praxe byla ze strany spolupracující školy celkově dobře zorganizovaná.				
Mezi mnou a pedagogickými pracovníky školy vznikl respektující, kolegiální vztah.				

2) Pokud jste se při organizaci praxe ze strany spolupracující školy setkal/a s nějakými problémy, prosím upřesněte:

3) Zhodnoťte prosím následující aspekty Vaší spolupráce s provázejícím učitelem/provázející učitelkou:

	Naprosto souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Naprosto nesouhlasím
Provázející učitel/učitelka mi o škole a jednotlivých třídách poskytl/a informace potřebné pro mou praxi.				
Provázející učitel/učitelka mě seznámil/a se školní a třídní dokumentací.				
Provázející učitel/učitelka se mnou jednal/a vstřícně, když jsem o něco požádal/a.				
Provázející učitel/učitelka mi pomáhal/a formulovat cíle a opatření směřující k mému osobnímu rozvoji.				
Provázející učitel/učitelka se mnou plánoval/a výuku.				
Provázející učitel/učitelka mě postupně vedl/a k samostatnosti při plánování výuky.				
Provázející učitel/učitelka se mnou reflektoval/a svoji výuku, které jsem se účastnil/a v rámci následků.				
Provázející učitel/učitelka mi poskytl/a zpětnou vazbu k mé výuce.				
Svého provázejícího učitele/provázející učitelku bych doporučil/a dalším studentům.				

4) Co se mohou další studenti/studentky od Vašeho provázejícího učitele/provázející učitelky naučit? Uveďte:

II. Hodnocení přípravy a organizace praxe ze strany FTVS studentem/studentkou

Prosím vyjádřete se ke kvalitě zajištění praxe ze strany FTVS, a to jak co se týče organizace samotné, tak co se týče Vaší předchozí didaktické přípravy na praxi.

5) Zhodnoťte prosím organizaci praxe ze strany FTVS:

	Naprosto souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Naprosto nesouhlasím
Před započítím praxe jsem dostal/a všechny potřebné informace.				
Před započítím praxe jsem věděl/a, jak mám při organizaci praxe postupovat.				
Praxe byla ze strany FTVS celkově dobře zorganizovaná.				

6) Pokud jste se při organizace praxe ze strany FTVS setkal/a s nějakými problémy nebo chcete-li něco pochválit, prosím upřesněte:

7) Zhodnoťte prosím Vaši přípravu na praxi ze strany FTVS:

Dosavadní studium mě dostatečně připravilo:	Naprosto souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Naprosto nesouhlasím
a) po stránce odborných vědomostí (tzn. oborového obsahu)				
b) na to, jak si připravit funkční přípravu výuky				
c) na práci s heterogenní třídou				
d) na to, jak ve třídě udržet klima, v němž lze vyučovat				
e) na to, jak připravit zajistit bezpečnost a hygienu na sportovišti				
f) na to, jak udržovat v žádoucím stavu náradí a náčiní a jak s ním vhodně manipulovat.				

8) Pokud jste se setkal/a s nějakými problémy, co se týče Vaší odborné a didaktické přípravy pro výkon praxe ze strany FTVS nebo chcete-li něco pochválit, prosím upřesněte.

III. Sebehodnocení dosažené úrovně profesních kompetencí studentem/studentkou

Po konzultaci s Vaším provázejícím učitelem/provázející učitelkou zhodnoťte a zaznamenejte úroveň dosažených kompetencí.

Plánování výuky

10) Zhodnoťte prosím úroveň Vašich kompetencí, co se týče plánování výuky:

	Ano	Částečně ano	Částečně ne	Ne
Konzultuji s provázejícím učitelem/provázející učitelkou dle dohody přípravu na výuku (návaznost na ŠVP, tematický plán, předchozí práci učitele a žáků).				
Zohledňuji při plánování výuky možnosti konkrétních žáků – individualizuji a diferencuji plán výuky (i na základě znalosti IVP, PLPP, ŠVP).				
Formuluji výukové cíle a promýšlím jejich provázanost s učivem, metodami výuky, organizačními formami, tzn. s celkovou koncepcí výuky. Plánuji způsoby ověření naplnění cílů.				
Provádím didaktickou analýzu učiva s přihlédnutím ke stanovenému cíli; plánuji adekvátní výukové metody, organizační formy.				
Zpracovávám časový plán svého postupu ve výuce.				

Podmínky pro učení

11) Zhodnoťte prosím úroveň Vašich kompetencí, co se týče podmínek pro učení:

	Chybějící kompetence	Utvářející se kompetence	Rozvíjející se kompetence	Pokročilá kompetence
Podporuji bezpečí ve třídě a pozitivní atmosféru.				
Řeším kázeňské problémy (pracuji dle potřeby se zavedenými pravidly nebo je společně se žáky vyjednávám; dbám na jejich dodržování, oceňuji pozitivní projevy chování žáků.				
Udržuji „živý kontakt“ se žáky (skrze hlasový projev, neverbální komunikaci, oslovování žáků jejich křestním jménem...).				
Reaguji s respektem na potřeby (sociální, fyziologické) žáků ve třídě.				
Vytvářím prostor pro „odlehčení“ (pracuji s proměnami atmosféry, reaguji na projevy únavy, kolísání pozornosti, projevuji smysl pro humor, ...).				
Vytvářím všem žákům příležitost prožít úspěch.				
Využívám efektivně čas ve výuce (ve vztahu ke svému plánu, situaci a možnostem třídy).				

Zpětná vazba a hodnocení výsledků žáků

12) Zhodnoťte prosím úroveň Vašich kompetencí, co se týče poskytování zpětné vazby a hodnocení výsledků:

	Chybějící kompetence	Utvářející se kompetence	Rozvíjející se kompetence	Pokročilá kompetence
Poskytuji žákům zejména průběžnou zpětnou vazbu s využitím popisného jazyka a kritérií s ohledem na jejich individuální potřeby.				
Vedu žáky k reflexi jejich vlastních výsledků a pokroku (sebehodnocení a k poskytování zpětné vazby druhým (spolužákům a učiteli/učitelce).				
Využívám různých forem hodnocení a ukazatelů výsledků a pokroku žáků.				

Reflexe výuky

13) Zhodnoťte prosím úroveň Vašich kompetencí, co se týče reflexe své výuky:

	Chybějící kompetence	Utvářející se kompetence	Rozvíjející se kompetence	Pokročilá kompetence
Reflektuji průběh výuky (případně také přípravu na výuku).				
Stanovuji adekvátní cíle svého profesního rozvoje, uvádím v praxi kroky k jejich dosažení a vyhodnocuji je (v rámci stávajícího či následujícího semestru).				

14) Uveďte vaše osobní postřehy, nejlepší a nejhorší zkušenost/zážitek a co chcete dalšího sdělit: